

Specjalność nauczycielska: historia i wiedza o społeczeństwie

PROGRAM SPECJALNOŚCI

2026/2027

Kierunek: Historia – studia I stopnia
niestacjonarne

zatwierdzony przez Radę Instytutu dnia 	
---	--

Nazwa specjalności	nauczycielska: historia i wiedza o społeczeństwie
--------------------	--

Liczba punktów ECTS	41
---------------------	----

Uzyskiwane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe:

Absolwent specjalności nauczycielskiej: Historia i wiedza o społeczeństwie, posiada przygotowanie do:

1. kontynuowania kształcenia w ramach specjalności nauczycielskiej na studiach II stopnia,
2. podjęcia kształcenia na kierunkach humanistycznych i społecznych.
3. pełnienia funkcji edukatora w pozaszkolnych instytucjach nauki i kultury,
4. podjęcia pracy w placówkach:
 - naukowych, zajmujących się różnymi aspektami badania dziejów,
 - popularyzujących wiedzę historyczną,
 - zajmujących się ochroną i promocją dziedzictwa kulturowego, w tym w muzeach,
 - regionalnych (np. muzea, miejsca pamięci, centra i ośrodki kultury, fundacje, Lokalne Grupy Działania),
 - związanych z aktywnością w przestrzeni społecznej i politycznej.

Dostęp do dalszych studiów: studia II stopnia, studia podyplomowe

Efekty uczenia związane z przygotowaniem do nauczania

I. Ogólne efekty uczenia się uzyskane przez absolwenta, związane z przygotowaniem do nauczania

Nazwa ogólnego efektu uczenia się
WIEDZA (zna i rozumie)
OW01, podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących; OW02, klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne; OW03, rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów; OW04 normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym); OW05, zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji; OW06, zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania; OW07, sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej; OW08, strukturę i funkcje systemu oświaty – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji; OW09, podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych; OW10, prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością; OW11, zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy; OW12, procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia; OW13, podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi; OW14, treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem; OW15, metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów
UMIEJĘTNOŚCI (umie, potrafi)
OU01, obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów; OU02, adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych; OU03, rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym; OU04, projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów; OU05, projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i

nauczycieli;

OU06, tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia;

OU07, podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów;

OU08, rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów; OU09 skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów;

OU10, wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem; OU11 monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły;

OU12, pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego;

OU13, odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku;

OU14, skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych;

OU15, poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu;

OU16, posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu;

OU17, udzielać pierwszej pomocy;

OU18, samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (jest gotów do)

OK01, posługiwanie się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;

OK02, budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;

OK03, porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią;

OK04, podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej;

OK05, rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska;

OK06, projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji;

OK07, pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej

II. Efekty uczenia się uzyskane przez absolwenta dla bloku zajęć B, C, D i E

B.1. Psychologia

WIEDZA (absolwent zna i rozumie)

B.1.W1.	podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowa i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rola uwagi, emocje i motywacje w procesach uczenia, uczenia się i wychowania, zdolności i uzdolnienia, psychologia różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego;
---------	--

B.1.W2.	proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, norma rozwojowa, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania; zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia;
B.1.W3.	teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuacja interpersonalna, empatia, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji – autoprezentacja, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikacja niewerbalna porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych;
B.1.W4.	proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwoju metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji nauczyciela z uczniem oraz między uczniami;
B.1.W5.	zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe;
UMIEJĘTNOŚCI (absolwent potrafi)	
B.1.U1.	obserwować procesy rozwojowe uczniów;
B.1.U2.	obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania;
B.1.U3.	świadomie i skutecznie komunikować się;
B.1.U4.	porozumieć się w sytuacji konfliktowej;
B.1.U5.	rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się;
B.1.U6.	identyfikować potrzeby uczniów w zakresie rozwoju uzdolnień i zainteresowań;
B.1.U7.	radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami;
B.1.U8.	zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób;
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (absolwent jest gotów do)	
B.1.K1.	autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym;
B.1.K2.	wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych;
B.2. Pedagogika	

WIEDZA (absolwent zna i rozumie)	
B.2.W1.	system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktyczne, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty;
B.2.W2.	rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;
B.2.W3.	wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym;
B.2.W4.	zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami;
B.2.W5.	sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
B.2.W6.	zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przezwyciężania; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice;
B.2.W7.	doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-

	zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie.
UMIEJĘTNOŚCI (absolwent potrafi)	
B.2.U1.	wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów;
B.2.U2.	zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego;
B.2.U3.	formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;
B.2.U4.	nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym;
B.2.U5.	rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów;
B.2.U6.	zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie;
B.2.U7.	Określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju;
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (absolwent jest gotów do)	
B.2.K1.	okazywania empatii uczniom oraz zapewnianie im wsparcia i pomocy;
B.2.K2.	profesjonalnego rozwiązywanie konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej;
B.2.K3.	samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej;
B.2.K4.	współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy;
B.3.Praktyka psychologiczno-pedagogiczna	
WIEDZA (absolwent zna i rozumie)	
B.3.W1.	zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają
B.3.W2.	organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego
B.3.W3	zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią
UMIEJĘTNOŚCI (absolwent potrafi)	
B.3.U1.	wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze
B.3.U2.	wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów
B.3.U3.	wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas
B.3.U4.	wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich
B.3.U5.	zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych
B.3.U6.	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk

KOMPETENCJE SPOŁECZNE (absolwent jest gotów do)	
B.3.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy
C. Podstawy dydaktyki i emisja głosu	
WIEDZA (absolwent zna i rozumie)	
C.W1.	usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych;
C.W2.	zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego
C.W3.	współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizacja procesu kształcenia oraz pracy uczniów;
C.W4.	zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne
C.W5.	konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela
C.W6.	sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną
C.W7.	znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela: problematykę pracy z uczniami z ograniczoną znajomością języka polskiego lub zaburzeniami komunikacji językowej, metody porozumiewania się w celach dydaktycznych – sztukę wykładania i zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów, praktyczne aspekty wystąpień publicznych – poprawność językową, etykę języka, etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej oraz zagadnienia związane z emisją głosu – budowę, działanie i ochronę narządu mowy i zasady emisji głosu.
UMIEJĘTNOŚCI (absolwent umie, potrafi)	
C.U1.	zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego;
C.U2.	zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej;
C.U3.	dobierać metody nauczania do nauczanych treści i organizować pracę uczniów;
C.U4.	wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę;
C.U5.	zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym;
C.U6.	dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej;
C.U7.	posługiwać się zgodnie z zasadami aparatem emisji głosu;

C.U8.	poprawnie posługiwać się językiem polskim
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (absolwent jest gotów do)	
C.K1.	twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów;
C.K2.	skutecznego korygowania swoich błędów językowych i doskonalenia aparatu emisji głosu
D. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego przedmiotu E. Przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu	
WIEDZA (absolwent zna i rozumie)	
D.1/E.1.W1.	miejsce historii oraz wiedzy o społeczeństwie w ramowych planach nauczania w szkole podstawowej
D.1/E.1.W2.	podstawę programową historii oraz wiedzy o społeczeństwie, cele kształcenia i treści nauczania w szkole podstawowej, historię oraz wiedzę o społeczeństwie w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie historii oraz wiedzy o społeczeństwie, a także kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania tych przedmiotów w szkole podstawowej
D.1/E.1.W3.	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału w szkole podstawowej
D.1/E.1.W4.	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów szkoły podstawowej i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych w szkole podstawowej; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły podstawowej i środowiskiem pozaszkolnym
D.1/E.1.W5.	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla historii oraz wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej
D.1/E.1.W6.	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie historii oraz wiedzy o społeczeństwie – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym
D.1/E.1.W7.	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla historii oraz wiedzy o społeczeństwie: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową właściwe dla szkoły podstawowej
D.1/E.1.W8.	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej w szkole podstawowej z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej oraz AI; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie historii oraz wiedzy o społeczeństwie; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i

	projektowania multimediów
D.1/E.1.W9.	metody kształcenia w odniesieniu do historii oraz wiedzy o społeczeństwie, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych (w tym AI) oraz poszanowania praw własności intelektualnej
D.1/E.1.W10.	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny właściwe dla szkoły podstawowej
D.1/E.1.W11.	egzamininy kończące szkołę podstawową i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach historii oraz wiedzy o społeczeństwie
D.1/E.1.W12.	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście historii i wiedzy o społeczeństwie oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności w szkole podstawowej
D.1/E.1.W13.	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych właściwych dla szkoły podstawowej
D.1/E.1.W14.	warsztat pracy nauczyciela szkoły podstawowej; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jego ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej
D.1/E.1.W15.	potrzebę kształtowania u ucznia szkoły podstawowej pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu oraz sztucznej inteligencji (AI), oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy
UMIEJĘTNOŚCI (absolwent potrafi)	
D.1/E.1.U1.	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej dla szkoły podstawowej oraz z kompetencjami kluczowymi
D.1/E.1.U2.	przeanalizować rozkład materiału dla przedmiotów historia oraz wiedza o społeczeństwie w szkole podstawowej
D.1/E.1.U3.	identyfikować powiązania treści historii oraz wiedzy o społeczeństwie z innymi treściami nauczania
D.1/E.1.U4.	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów szkoły podstawowej
D.1/E.1.U5.	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów szkoły podstawowej oraz popularyzacji wiedzy
D.1/E.1.U6.	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły podstawowej i środowiskiem pozaszkolnym
D.1/E.1.U7.	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów szkoły podstawowej i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne
D.1/E.1.U8.	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów szkoły podstawowej wykonywaną w klasie i w domu

D.1/E.1.U9.	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów szkoły podstawowej
D.1/E.1.U10.	rozpoznać typowe dla historii oraz wiedzy o społeczeństwie błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym
D.1/E.1.U11.	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia szkoły podstawowej
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (absolwent jest gotów do)	
D.1/E.1.K1.	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów szkoły podstawowej
D.1/E.1.K2.	popularyzowania wiedzy wśród uczniów szkoły podstawowej i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym
D.1/E.1.K3.	zachęcania uczniów szkoły podstawowej do podejmowania prób badawczych
D.1/E.1.K4.	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej
D.1/E.1.K5.	kształtowania umiejętności współpracy uczniów szkoły podstawowej, w tym grupowego rozwiązywania problemów
D.1/E.1.K6.	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów szkoły podstawowej oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych
D.1/E.1.K7.	rozwijania u uczniów szkoły podstawowej ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia
D.1/E.1.K8.	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu
D.1/E.1.K9.	stymulowania uczniów szkoły podstawowej do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę
D.2. Praktyka zawodowa – nauczanie historii oraz wiedzy o społeczeństwie	
WIEDZA (absolwent zna i rozumie)	
D.2/E.2.W1.	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę podstawową
D.2/E.2.W2.	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły podstawowej
D.2/E.2.W3.	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole podstawowej
UMIEJĘTNOŚCI (absolwent potrafi)	
D.2/E.2.U1.	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela szkoły podstawowej, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane środki dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów.
D.2/E.2.U2.	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć w szkole podstawowej
D.2/E.2.U3.	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (absolwent jest gotów do)	
D.2/E.2.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami szkoły podstawowej w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych

Efekty uczenia związane z przygotowaniem do nauczania (PN) dodatkowo określone przez Instytut Historii i Archiwistyki UKEN

WIEDZA (absolwent zna i rozumie)	
PN W01.	zasady edukacji antydyskryminacyjnej
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (absolwent jest gotów do)	
PN K01.	współpracy ze szkołami, muzeami oraz innymi instytucjami kultury w oparciu o przyjęte zasady etyki zawodowej

Formy sprawdzania efektów uczenia się

I. Formy sprawdzania ogólnych efektów uczenia się uzyskanych przez absolwenta w ramach przygotowania do nauczania

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia symulacyjne	Metody problemowe	Ćwiczenia praktyczne	Praca w czasie zajęć	Studium / analiza przypadku	Zajęcia terenowe	Warsztaty	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Prezentacja	Udział w dyskusji	Analiza prawna	Praca pisemna	Prezentacja ustna	Egzamin pisemny	Kolokwium / test wiedzy
OW01	X		X									X	X		X			X
OW02	X						X		X			X	X		X		X	X
OW03	X		X				X					X	X		X		X	X
OW04	X		X	X								X	X	X	X		X	X
OW05		X		X			X			X			X	X	X		X	
OW06		X	X	X			X			X	X		X	X	X		X	
OW07							X	X		X			X				X	X
OW08	X											X	X		X			X
OW09	X											X	X					X
OW10				X			X						X	X	X		X	
OW11							X										X	
OW12		X	X										X					X
OW13													X		X			
OW14	X		X				X	X	X			X	X		X			X
OW15	X			X	X	X			X			X	X	X	X	X	X	X
OU01				X			X					X	X	X	X		X	X
OU02		X		X								X		X	X		X	
OU03		X		X			X		X	X			X	X	X		X	
OU04				X					X	X			X	X	X		X	
OU05							X						X					
OU06		X	X				X					X	X					
OU07		X	X						X			X	X		X			
OU08		X					X						X					
OU09		X	X				X		X				X					
OU10		X	X						X			X	X					

OU11		X	X				X			X	X		X				X	
OU12				X			X						X	X				
OU13		X	X							X			X				X	X
OU14							X			X			X					X
OU15					X	X	X						X		X	X	X	
OU16					X	X							X			X		
OU17					X	X												
OU18		X					X		X	X			X		X		X	X
OK01		X		X			X		X	X			X	X	X			
OK02		X	X	X					X	X			X	X	X		X	
OK03			X				X						X					
OK04				X			X		X	X			X	X				
OK05		X	X					X	X	X			X					X
OK06							X		X	X			X					X
OK07		X					X						X		X			

II. Formy sprawdzania efektów uczenia się uzyskanych przez absolwenta dla bloku zajęć B, C, D i E

	E – learning	Ćwiczenia na zajęciach	Zajęcia terenowe	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium
B.1.W1.		X		X	X	X	X		X	X	X
B.1.W2.		X		X	X	X	X		X	X	X
B.1.W3.		X		X	X	X	X		X	X	X
B.1.W4.		X		X	X	X	X		X	X	X
B.1.W5.				X	X	X	X		X	X	X
B.1.U1.		X		X	X	X	X				
B.1.U2.		X		X	X	X	X				
B.1.U3.		X		X	X	X	X		X		
B.1.U4.		X		X	X	X	X				
B.1.U5.		X		X	X	X	X		X	X	X
B.1.U6.		X		X	X	X	X				
B.1.U7.		X		X	X	X	X				
B.1.U8.		X		X	X	X	X				
B.1.K1.				X	X		X				
B.1.K2.		X		X	X	X	X		X	X	X
B.2.W1.				X	X	X	X		X	X	X
B.2.W2.		X		X	X	X	X		X	X	X
B.2.W3.		X		X	X	X	X		X	X	X
B.2.W4.		X		X	X	X	X		X	X	X
B.2.W5.		X		X	X	X	X		X	X	X
B.2.W6.		X		X	X	X	X		X	X	X
B.2.W7.				X	X	X	X				
B.2.U1.		X		X	X	X	X				
B.2.U2.		X		X	X	X	X				
B.2.U3.		X		X	X	X	X				
B.2.U4.		X		X	X	X	X				
B.2.U5.		X		X	X	X	X				
B.2.U6.		X		X	X	X	X		X	X	X

HISTORIA studia niestacjonarne I stopnia, tryb hybrydowy

2026/2027

SPECJALNOŚĆ: nauczycielska: historia i wiedza o społeczeństwie

B.2.U7.		X		X	X	X	X		X	X	X
B.2.K1.		X		X	X		X				
B.2.K2.		X		X	X	X	X				
B.2.K3.				X	X		X		X	X	X
B.2.K4.		X		X	X	X	X				
B.3.W1.		X	X								
B.3.W2.		X	X								
B.3.W3.		X	X			X					
B.3.U1.		X	X			X					
B.3.U2.		X	X			X					
B.3.U3.		X	X			X					
B.3.U4.		X	X			X					
B.3.U5.		X	X			X					
B.3.U6.		X	X			X					
B.3.K1.		X	X			X					
C.W1.		X		X	X	X	X		X	X	X
C.W2.		X		X	X	X	X		X	X	X
C.W3.		X		X	X	X	X		X	X	X
C.W4.		X		X	X	X	X		X	X	X
C.W5.		X		X	X	X	X		X	X	X
C.W6.		X		X	X	X	X		X	X	X
C.W7.		X				X					
C.U1.		X		X	X	X	X		X	X	X
C.U2.		X		X	X	X	X		X	X	X
C.U3.		X		X	X	X	X		X	X	X
C.U4.		X		X	X	X	X		X	X	X
C.U5.		X		X	X	X	X		X	X	X
C.U6.		X		X	X	X	X		X	X	X
C.U7.		X				X					
C.U8.		X				X					
C.K1.		X		X	X	X	X		X	X	X
C.K2.		X				X					
D.1/E.1.W1.		X		X	X	X	X		X	X	X
D.1/E.1.W2.		X		X	X	X	X		X	X	X
D.1/E.1.W3.		X		X	X	X	X		X	X	X
D.1/E.1.W4.		X		X	X	X	X		X	X	X
D.1/E.1.W5.		X		X	X	X	X		X	X	X
D.1/E.1.W6.		X		X	X	X	X		X	X	X
D.1/E.1.W7.		X	X	X	X	X	X				
D.1/E.1.W8.		X	X	X	X	X	X				
D.1/E.1.W9.		X	X	X	X	X	X		X	X	X
D.1/E.1.W10.		X		X	X	X	X		X	X	X
D.1/E.1.W11.		X		X	X	X	X		X	X	X
D.1/E.1.W12.		X		X	X	X	X		X	X	X
D.1/E.1.W13.		X		X	X	X	X				
D.1/E.1.W14.		X	X	X	X	X	X		X	X	X
D.1/E.1.W15.		X	X	X	X	X	X				
D.1/E.1.U1.		X		X	X	X	X		X	X	X
D.1/E.1.U2.		X		X	X	X	X		X	X	X
D.1/E.1.U3.		X		X	X	X	X		X	X	X
D.1/E.1.U4.		X	X	X	X	X	X		X	X	X
D.1/E.1.U5.		X	X	X	X	X	X				
D.1/E.1.U6.		X	X	X	X	X	X				

HISTORIA studia niestacjonarne I stopnia, tryb hybrydowy

2026/2027

SPECJALNOŚĆ: nauczycielska: historia i wiedza o społeczeństwie

D.1/E.1.U7.		X	X	X	X	X	X		X	X	X
D.1/E.1.U8.		X		X	X	X	X				
D.1/E.1.U9.		X	X	X	X	X	X				
D.1/E.1.U10.		X		X	X	X	X				
D.1/E.1.U11.		X	X	X	X	X	X		X	X	X
D.1/E.1.K1.		X		X	X	X	X		X	X	X
D.1/E.1.K2.		X	X	X	X	X	X				
D.1/E.1.K3.		X		X	X	X	X				
D.1/E.1.K4.		X		X	X	X	X				
D.1/E.1.K5.		X	X	X	X	X	X				X
D.1/E.1.K6.		X	X	X	X	X	X				X
D.1/E.1.K7.		X	X	X	X	X	X				X
D.1/E.1.K8.		X	X	X	X	X	X				X
D.1/E.1.K9.		X		X	X	X	X				X
D.2/E.2.W1.		X				X					X
D.2/E.2.W2.		X				X					X
D.2/E.2.W3.		X				X					X
D.2/E.2.U1.		X				X					X
D.2/E.2.U2.		X				X					X
D.2/E.2.U3.		X				X					X
D.2/E.2.K1.		X				X					X
PN W01.		X	X	X	X	X	X				
PN K01.		X		X	X	X	X				

PLAN SPECJALNOŚCI

Specjalność nauczycielska: historia i wiedza o społeczeństwie

[studia I stopnia niestacjonarne, tryb hybrydowy]

2026/2027

Semestr III:

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/-	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Emisja głosu			15					15	zal	1
Komunikacja interpersonalna			15					15	zal	1
Wprowadzenie do pedagogiki	15		15					30	zal	2
Wprowadzenie do psychologii	15							15	zal	1
Dydaktyka ogólna	15		30					45	E	3
Media w edukacji historycznej i społecznej		10						10	zal	1
Edukacja antydyskryminacyjna		10						10	zal	1
	45	20	75					140	1	10

Semestr 4:

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/-	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Praca nauczyciela-wychowawcy w szkole			30					30	E	2
Psychologia rozwojowa	15		15					30	E	2
Dydaktyka historii w szkole podstawowej: teoria i praktyka	15	30				30		75	E	5
System polityczny Polski	5	5						10	zał	1
Społeczeństwo obywatelskie i prawa człowieka – aspekty edukacyjne		10						10	zał	1
	35	45	45			30		155	3	11

* w tym lekcje samodzielne studentów – 10 godz.

nazwa praktyki	godz.	tyg.	forma zaliczenia	punkty ECTS
Praktyka psychologiczno-pedagogiczna	30	6	zal	2
				2

Semestr 5:

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/-	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Diagnoza edukacyjna			15					15	zał	1
Uczeń ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi (SPE)			15					15	E	1
Psychologia kliniczna	15		15					30	E	2
Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie w szkole podstawowej: teoria i praktyka	15	15				30		60	E	5
Edukacja medialna i środki masowego przekazu		10						10	zał	1
Warsztat dydaktyczny		15						15	zał	1
	30	40	45			30		145	3	11

* w tym lekcje samodzielne studentów – 10 godz.

Praktyki (specjalnościowe)

nazwa praktyki	godz.	tyg.	forma zaliczenia	punkty ECTS
Praktyka zawodowa w szkole podstawowej – nauczanie historii	60	3	zał	2
				2

Semestr 6:

Zajęcia dydaktyczne

nazwa kursu	godziny kontaktowe							E/-	punkty ECTS	
	W	zajęć w grupach					E-learning			razem
		A	K	L	S	P				
Pierwsza pomoc przedmedyczna			15					15	zał	1
Współczesne systemy polityczne	5	10						15	zał z oceną	2
	5	10	15					30		3

Praktyki (specjalnościowe)

nazwa praktyki	godz	tyg.	forma zaliczenia	punkty ECTS
Praktyka zawodowa w szkole podstawowej – nauczanie wiedzy o społeczeństwie	45	3	zal	2
				2